

Hr Lauri Läänemets
Siseminister
Siseministeerium
Pikk 61
15065 TALLINN

16.02.2024 nr 6.1-2/17

Arvamus isikut tõendavate dokumentide seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu kohta

Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit (ITL) on analüüsinud eelnõude infosüsteemis avaldatud isikut tõendavate dokumentide seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõud (edaspidi: eelnõu) ja esitab käesolevaga selle kohta oma arvamuse.

ITL toetab eelnõu eesmärke suurendada identiteedihalduse turvalisust ning ajakohastada tööprotsesse. Samuti toetame õigusruumi kohandamist selliseks, et füüsilisel kujul dokumenti ei peaks kaasas kandma.

Samas ei saa me toetada eelnõus sisalduval kujul muudatusi, mis puudutavad ID-kaardi mittekohustuslikkust ja isikusamasuse kontrollimist riikliku mobiilirakenduse (mRiik) kaudu, sest:

- 1) tegemist on fundamentaalsete muudatustega identiteedihalduses, mis on läbi mõtlemata ning huvigruppidega läbi arutamata ja puuduvad adekvaatsed mõjuanalüüsid;
- 2) ID-kaardi kohustuslikkuse kaotamisega väheneb riigi võimekus eelistada ja mõjutada elektrooniliste teenuste arengut;
- 3) kavandatavad muudatused on EL-i õiguse kontekstis läbi analüüsimata (viitame eelkõige peagi vastu võetavale eIDAS2 määrusele).

Järgnevas selgitame oma arvamust põhjalikumalt ning esitame oma ettepanekud.

1. ID-kaardi kohustuslikkuse kaotamine (eelnõu § 1 p 3)

Eelnõu § 1 punktiga 3 kavandatakse asendada senine kohustus omada isikutunnistust ehk ID-kaarti kohustusega omada ID-kaarti või passi.

ID-kaardi kohustuslikkus on taganud elektroonilise isikutuvastamise vahendite (eID) laialdase leviku ja kasutuse. Tugeva riigipoolse garantiiga elektroonilist isiku tuvastamist ja digiallkirjastamist võimaldava

dokumendi nõue on olnud Eesti digiriigi edu alus. **Meile teadaolevalt pole toimunud strateegilisi arutelusid selle kaotamise üle.**

Samuti puudub eelnõu seletuskirjas adekvaatne mõjuhindang Eesti digiühiskonna ökosüsteemile. ITL-i hinnangul väheneb selle muudatuse elluviimisel riigi võimekus eelistada ja mõjutada elektrooniliste teenuste arengut. Eelnõu seletuskirja kohaselt on aga muudatuse mõju e-riigile ja infoühiskonnale väheoluline, millega ei saa nõustuda.

Toome välja järgmised eelnõu seletuskirja ja mõjuanalüüsi puudused:

- 1) Eelnõu seletuskirja punktis 6.2.4 (tabel 8) on selgitatud, et nii sotsiaalse kui ka riigiasutuste töökorralduse mõju ulatus on väike ning samuti on ebasoovitavad mõjud väikesed. Samas punktis toodud prognoosi kohaselt on dokumentide taotluste prognoositud arv aastatel 2024-2028 ID-kaardi osas enam-vähem sama või isegi suurem kui viimastel aastatel. Eelnõu koostajate mõte näib olevat, et vähemalt osa inimestest ilmselt ei näe vajalikuks ID-kaarti omada ja saavad võimaluse ID-kaarti enam mitte taotleda. Meie hinnangul peaks see tähendama, et prognoositud dokumentide taotluste arv ei jää samaks ega kasva.
- 2) Seletuskirjas pole arusaadavalt põhjendatud, miks peab lisaks ID-kaardile kohustusliku dokumendina sätestama passi. Seletuskirjas on ID-kaardi kui ainsa kohustusliku dokumendi kaotamist põhjendatud sellega, et inimesed eelistavad järjest enam mobiil-ID'd või muid mobiilipõhiseid autentimis- ja allkirjastamisvahendeid (seletuskiri p 3.2.1). Samuti ka, et passi 10-aastane kehtivusaeg (võrreldes ID-kaardi 5-aastase kehtivusajaga) on justkui efektiivsem, sest säästab riigilõivule ja dokumendi taotlemisele kuluvat ressursi (p 3.2.1). Lugeses aga muudatuse mõju asutuste töökorraldusele, prognoositakse järgnevateks aastateks isikutunnistuse taotluste kasvu (p 6.2.2, tabel 8). Samas kirjeldab p 6.2.2 mõju ulatust asutuste töökorraldusele väiksenä, muudatused võivad vähendada töökoormust, sest PPA *“menetleb vähem isikutunnistuse taotlusi tänu sellele, et edaspidi on võimalik taotleda kohustusliku dokumendina ka passi.”* Meie hinnangul on taoline mõjuhindang vastuoluline ja ei klapi kokku muude seletuskirjas toodud põhjendustega.

Lisame, et passi kui reisdokumendi eesmärk on võimaldada isikul reisida kolmandatesse riikidesse. Kui soovitakse loobuda ID-kaardi kohustuslikkusest, siis jääb arusaamatuks, milleks teha riigisiselt kohustuslikuks alternatiivselt passi omamine.

- 3) ID-kaart on hetkel esmaseks elektrooniliseks identiteediks. Eelnõus nenditakse, et mobiil-ID saab taotleda ka passi alusel. Eelnõu seletuskirjast ei selgu, et kas mõjude analüüsimisel on arvestatud sellega, et mobiil-ID taotlemiseks passi alusel tuleb taotlejal isikutuvastamiseks füüsiliselt kohale minna. ID-kaardiga saab mobiil-ID-d ka elektrooniliselt taotleda. Meie hinnangul oleks passiga füüsiliselt kohale minek ebamõistlik ja tagasimineku võrreldes tänase olukorraga, kus mobiil-ID taotlemine on ID-kaardi abil lihtsaks tehtud elektroonsete vahendite abil ja selleks on võimalus end tuvastada, taotlus esitada ning mobiil-ID aktiveerida elektroonselt, füüsiliselt mobiilioperaatori juurde esindusse kohale minemata.

Rõhutame, et ID kaardi kasutamine mobiil-ID aktiveerimisel on vajalik selleks, et riik saaks kindluse isikusamasuse osas, mitte ei peaks tuginema kolmandate osapoolte kinnitustele. Ainult isikut tõendava dokumendi põhjal ei pruugita piisava kindlusega isikusamasust tuvastada, samas kui riik saab kasutada identiteedi andmeid andmebaasidest ja isikusamasuse kontrollimise asemel valideerib identiteeti (sealhulgas kontrollib, et baasis ei oleks samad biomeetrilised andmed seotud mõne teise õigusliku identiteediga).

- 4) Eelnõu mõjude analüüsis ei ole praktiliselt mainitud määrust (EL) nr 910/2014 (eIDAS määrus) ning nõudeid (sh isikusamasuse tuvastamise nõuetele), mis on esitatud nii eID-dele kui ka elektroonilise allkirja sertifikaadi väljastamisele. Kuna ID-kaart on teavitatud eID vahendina „kõrge“ tagatistasemele EL-s tunnustamiseks, siis tuleb arvestada eIDAS määruse rakendusaktiga (Komisjoni otsus) kehtestatud nõuetega tasemel „kõrge“ elektroonilise isikutuvastamise vahendi väljastamiseks. Lisaks tuleb arvestada ka kvalifitseeritud elektroonilise allkirjastamise sertifikaadi väljastamise nõuetega, iseäranis eIDAS määrus art 24 lg 1. Lisaks sellele on hetkel kehtestamise lõppfaasis eIDAS määruse uus versioon ehk nn eIDAS2, kus on nimetatud nõudeid on veidi muudetud.
- 5) Lisaks pole muudatuse puhul analüüsitud ka siseriiklikku mõõdet. Kui isikutunnistus on kohustuslik dokument, siis on isikul kohustus seda kasutades saada kätte riigi saadetud dokumendid – otsused ja teated. Isikutunnistusel on krüpteerimise ja dekrüpteerimise funktsioon, mis võimaldab saata turvaliselt saata juurdepääsupiiranguga dokumente mistahes e-posti aadressile, mille isik on riigile andnud. Mitmed sellised teenused puudutavad sotsiaalvaldkonda. Kui isikutunnistus ei ole kohustuslik dokument, siis on ainus võimalus need isikule füüsiliselt kätte toimetada, sest isikul puudub kohustus riigiga elektrooniliselt suhelda. Samuti on ka erinevatesse e-keskkondadesse kohustuslik sisselogimine võimalik vaid siis, kui isikutunnistus on kohustuslik.

Tänu elektroonilisele isikutunnistusele on riigil ja kohalikel omavalitsustel olnud võimalik viia suhtlus valdavalt elektrooniliseks (e-teenuste põhiseks) ja vähendada füüsiliselt pakutavate teenuste mahtu. Pakkudes isikule võimaluse omada kohustusliku dokumendina kas isikutunnistust või reisidokumenti, toob see kaasa vajaduse suurendada uuesti füüsiliselt pakutavate teenuste osakaalu. Eelnõus sellekohane mõjuanalüüs puudub ning pole analüüsitud, mis mõju avaldab selline muudatus e-riigile tervikuna (rahvastikuregistri, kinnistusraamatu ja äriregistri toimingud, kohtudokumentide kättetoimetamine, e-hääletused jne).

- 6) Arvestamata on ka mõju ettevõtlusele. Võime võlaõiguslikes suhetes isikuid üheselt tuvastada on turvalise ja efektiivse majandustegevuse üks nurgakivisid. Riik pakub läbi isikut tõendavate dokumentide väljastamise menetluse täna kõikidele isikutele võimalust isikusamasuse tõestamiseks ja kontrollimiseks. Praegune lahendus on ökonoomne ja nii riiki kui ka isikut võimalikult vähe koormav - riik saab adekvaatse info isiku tuvastamist võimaldavate andmete kohta ja isik saab isikut tõendava dokumendi, mille andmete õigsust saab eeldada nii eraõiguslikes kui avalikõiguslikes suhetes.

Sellise tegevuse juures on just piisav sagedus ja regulaarsus oluline. Eksperdid soovivadki umbes viie aastast perioodi, sest siis ei jõua inimene veel liiga palju muutuda ja seos eelmise pildiga on lihtsamini valideeritav (pass kehtib 10 aastat). Seetõttu on kohustuslik ID kaart täna ainuke "mootor", mis seda identiteedihalduse protsessi elus hoiab ja kui me selle katkestame, siis võib hakata riiklikult hallatud identiteedi andmete kvaliteet langema, mis suurendab äririske ja tegelikult pikas perspektiivis põhjustab majanduslikku kahju.

- 7) Eelnõu ei arvesta mõju tarbijatele. Näiteks kaasneks muudatusega neile olemasolevate kliendikaartide pidev ümbervormistamine erinevatele lahendustele (füüsiliselt kaardilt ID kaardile, siis järgmisele lahendusele jne ning ka see ei pruugi olla lõplik, kuna EL-i algatusi ei ole arvesse võetud). Kasutaja vaatest on väga ebamugav selline pidev vahetamine. Leiame, et eesmärk võiks olla sujuvam ja valikute vaatest järjepidevam, mitte sundida kasutajaid kogu aeg uusi lahendusi (iga teenuse pakkuja oma rakendusega) kasutusele võtma näiteks soodustuse saamiseks.

Eeltoodust järeldame, et eelnõu mõjuanalüüs ei arvesta võimalikke arenguid õigesti ja piisavalt. Eelnõu eesmärk näib olevat kasutusmugavus ja lihtsustamine, kuid samal ajal on kavandatavad muudatused sellega vastuolus ning lõpuni analüüsimata. Passi pikem kehtivusaeg (10 a) võib soodustada passi eelistamist ID-kaardile, mõtlemata muudele kaasnevatele mõjudele ja tagajärgedele. Passiga esindusse, ametiasutustesse minek isikusamasuse tuvastamiseks ega EL-i piires liikumiseks ei ole mugavam ega lihtsam valik. Praktikast selguvad ID-kaardiga seotud teenused ja kasutuseelised hiljem, mitte dokumendi taotlemise hetkel.

Kokkuvõttes on ei toeta ITL sellisel kujul ID-kaardi kohustuslikkuse kaotamist, kuna puudub parem lahendus või toimiv alternatiiv. Tegemist on Eesti e-riigi alustalaga – meie eID on riiklikult toetatud, riik kontrollib ja haldab selle välja andmist. Toimiva süsteemi lõhkumine riigi poolt ilma mõjuva põhjusega näib olevat vastuolus mõistliku ja jätkusuutliku toimetamisviisiga.

Kui riik plaanib selle mõttega edasi minna, siis on kindlasti vaja läbi viia võimalike tagajärgede ja mõjude põhjalik analüüs, põhjendada muudatuse vajalikkust ja arutada seda kõigi seotud osapooltega.

2. Isikusamasuse kontrollimine mRiigi kaudu (eelnõu § 1 p 43)

ITL tunnustab riigi initsiatiivi leida õiguslik lahendus, kuidas kontrollida isikusamasust füüsilist dokumenti kaasas kandmata. Oleme nõus, et näiteks mobiilirakenduses kuvataval dokumendil võiks olla füüsilise dokumendi esitamisega samaväärne juriidiline tähendus teatud tehingute tegemiseks ja isiku tuvastamiseks. Samas oleme seisukohal, et eelnõu § 1 punktis 43 välja pakutud lahendus ei ole selleks sobilik.

Esiteks on nimetatud säte sõnastatud üsna segaselt ega ole kooskõlas seletuskirjas sisaldava selgitusega. Seletuskirja kohaselt näitaks isik teenuse osutajale mRiigi rakenduse abil eesti.ee portaalis olevat dokumenti ja teenuse osutaja teeks isikusamasuse kontrollimiseks päringu X-tee kaudu riiklikusse isikut tõendavate dokumentide andmekogusse. Eelnõu sõnastuse kohaselt võiks aga justkui piisata vaid telefonil oleva dokumendi näitamisest.

Meie hinnangul on korrektseks isikusamasuse kontrollimiseks mRiigi kaudu vaja lahendada eelnevalt mitmed väljakutsed.

Hetkel on mRiigi rakendus isikutuvastuse mehhanismina pakutud välja ilma igasuguse mõjuhinnangu ja turvaanalüüsita. Puudu on tingimused turvalisele keskkonnale, kust tõend väljastatakse, sätestamata on millised on vajalikud turvaprotokollid jms. Seaduse tasemel ei pea küll tegelema detailidega, kuid need küsimused tuleb läbi mõelda ja leida sobilik lahendus.

Näiteks anda Vabariigi Valitsusele või ministrile volitus ja kohustus töötada välja tingimused, mis on vajalikud sellise teenuse turvalisuse tagamiseks. Hetkel eelnõu seletuskiri ei selgita neid aspekte.

Teine oluline puudus seisneb selles, et ei ole analüüsitud seost mRiigi rakenduse ja eIDAS2 määrusega kohustuslikuks muutuva walleti ehk digikukru vahel. Seletuskirjas on öeldud, et eelnõu pole seotud EL õiguse ülevõtmisega (p 5). Samas oleme seisukohal, et muudatused vajavad analüüsimist ka EL õiguse, ennekõike uue eIDAS määruse kontekstis. Hetkel vaid nenditakse seletuskirjas, et uue eIDAS määrusega võetakse kasutusele digikukru lahendus (p 3.2.1) ja sellega tundub analüüs ka piirduvat.

Meie hinnangul on väga vale jätta arvestamata, et hetkel tegeletakse paralleelselt peagi vastuvõetavas eIDAS2 määruuses identiteeditasku lahenduse ning nn elektrooniliste atribuuditõendite teenuste reguleerimisega. Tegemist on samaaegselt identiteeditahalduse teemadega tegelemisega erinevate töögruppide poolt ning pole välistatud erinevate lahenduste tõttu isikut tõendavate dokumentide seaduse mitmekordne muutmine ja/või uute lahenduste väljatöötamine paralleelselt. Nende puhul tegeletakse täpselt selliste tõendite (nagu eelnõu seletuskirjas on mRiigi puhul kirjeldatud) jaoks andmete kogumise ja tõendi esitamise usaldusväärsust tagavate teenuste osutamise tingimustega (kuidas ning mis tingimustel neid tõendeid identiteeditaskus esitada saab). Eelnõus pole esitatud selles osas mõjuanalüüsi - millisena mRiigi rakendust saab nende muudatuste valguses käsitleda ja kas see oleks ka nende tingimuste kehtima hakkamisel tunnustatav EL-i üleselt. Tekib küsimus, kas mRiigi rakendus plaanitaksegi jätta vaid siseriikliku tähtsusega rakenduseks, millel pole laiemat mõju ega ka usaldusväärsust.

Leiame, et riigi eesmärgiks võiks olla lihtsustamine ja arvestamine ühtlasi kohe ka piiriülese identiteedi lahenduse ja võimaldamisega, mitte iga eesmärgi jaoks uue identimisvahendi loomine, mis olemasolevat ei toeta.

Seetõttu teeme ettepaneku analüüsida, kuidas seostub mRiigi arendamine ja kasutuselevõtt digikukruga. Samuti tasub analüüsida, kas mRiigist mingi tunnuse näitamine on defineeritav usaldusteenusena jmt. Sellised analüüsid on oluline eeltingimus selleks, et olemasolevat ja kehtivat süsteemi muutma hakata. Selleks tuleb kõiki olulisi aspekte arvesse võtta ning anda seotud osapooltele võimalus tuua välja muudatuse mõjud toimivatele teenustele ja seostele.

Kindlasti peab eesmärgiks olema lahendus, mida saab pidada samaväärseks isikut tõendava dokumendi esitamisega. Vähemaga ei saa nõustuda. Selline lahendus aga peab olema võimalikult tehnoloogianeutraalne.

Juhime veel tähelepanu asjaolule, et eelnõu seletuskirjas viidatud mRiik ei oma iseenesest selgepiirilist definitsiooni ja pelgalt rakenduse nimetamisega ei tohiks siduda riiklikult olulisi tegevusi.

3. Volitatud esindaja määramine dokumendi menetluses (eelnõu § 1 p 22)

Kehtiva isikut tõendavate dokumentide seaduse kohaselt on dokumendi taotlejal võimalik määrata dokumendi kättesaamiseks volitatud esindaja vaid dokumendi taotlemisel. Eelnõu § 1 punktiga 22 saab see võimalikuks kogu dokumendi menetluse jooksul. Antud eelnõu punkti ei täpsustata kuidagi ja pole selge, et kas taotleja kohalolu ja näost-näku tuvastamine on vajalik konkreetse eID menetluse jooksul või mingi ajaperioodi jooksul?

Antud juhul tundub meile, et taas pole analüüsitud muid isikutunnistuse väljastamisega seotud nõudeid (eIDAS eID ja e-allkirja sertifikaadi väljastamiseks) ja kavandatava muudatuse mõju. Näiteks vastavalt eIDAS määrusele ja selle alusel kehtestatud rakendusaktidega „kõrge“ tagatistasemega elektroonilise isikutunnistuse väljastamisele ja isikusamasuse tuvastamisele esitatud nõuetele tuleb eID taotleja füüsilisi karakteristikuid võrrelda autoriteetsest allikast pärinevate andmetega (isikut tõendav dokument või ka biomeetrilised andmed andmekogus), see tähendab taotleja füüsilist kohalolu taotlemise protsessis. Võimalikud on ka alternatiivid, kuid nende rakendamiseks on vajalik täita teatud lisatingimusi. Hetkel ei näe, kuidas volitatud esindaja määramine (v.a seaduslik esindaja) nende tingimuste alla mahub, mistõttu palume selles küsimuse esitada põhjalik analüüs. Hetkel on see puudu.

Samuti puudub eelnõus mõjude analüüs kaasnevate turvariskide ja n-ö ebasoovitavate mõjude osas. Näiteks kas volitatud esindaja määramine muudab veel kergemaks erinevate kelmuste ja pettuste toimepanemise isiku (elektroonilist) identiteeti ära kasutades või vahet ei ole võrreldes praeguse olukorraga (ja milline see olukord on üleüldiselt)? Nii nagu teise isiku korona-sertifikaadi pilti esitati vaksineerituse tõendina, siis samavõrra lihtne võib olla isiku tuvastamisega eksimine mobiili ekraanil kuvatu vahendusel. Kui mobiil-ID puhul on vaja lisaks ka PIN-koodi teada, siis mRiigi turvalisusele ja tuvastamise mitme-astmelisusele või muudele turvalisust tagavaid meetmeid ei ole hetkel eelnõus käsitletud.

4. Dokumendi taotleja isikusamasuse kontroll sertifikaadi kaudu (eelnõu § 1 punkt 25)

Eelnõu § 1 punktiga 25 kavandatakse muudatust, mille kohaselt võib dokumendi väljaandja kontrollida dokumendi taotleja isikusamasust dokumenti kantu digitaalset tuvastamist või digitaalset allkirjastamist võimaldava sertifikaadi kaudu.

Antud juhul on vajalik analüüsida muudatuse mõju ökosüsteemile ja kuidas saavad ökosüsteemi osapooled aru, et kas eID on väljastatud füüsilise isikusamasuse tuvastamise kaudu või eID/e-allkirjastamist võimaldava sertifikaadi kaudu. Nimelt on siin jällegi seos eIDAS määruse artikliga 24 lg 1, mis määratleb tingimused, mis peavad olema elektrooniliseks isikutuvastamiseks täidetud. eID/e-allkirjastamist võimaldava sertifikaadi kaudu isikusamasuse tuvastamisel peab veenduma, et selle sertifikaadi väljastamisel on isiku isikusamasus tuvastatud füüsilisel kohalolul. Kuidas riik ise selles veendub ja tagab samas tuginevatele osapooltele informatsiooni isikusamasuse meetodi kohta, näiteks kasvõi mobiil-ID või Smart-ID väljastamiseks? Juhul, kui ID-kaart väljastatakse elektroonilises menetluses, siis mobiil-ID või Smart-ID-d ei tohi selle ID-kaardi sertifikaatidele tuginedes elektroonilises menetluses enam väljastada, vaid peab kasutama muud isikutuvastamise meetodit (mis on lubatud eIDAS määruse viidatud artiklis). Sama probleem tekib ka ID-kaartide endi

väljastamisel, kuniks jõuab kätte aeg, kui taotlejad soovivad teist ringi ID-kaarti elektrooniliselt taotleda.

5. ABIS andmekogu

ABIS andmekogu puudutavate muudatuste puhul jääb mulje nagu oleks tegu pelgalt ABIS andmekogu formaalse toomisega seadusesse. ITL-ile teeb muret avaliku diskussiooni ja läbipaistvuse puudumine, samuti mõjude hindamise pealiskaudsus eelnõus – mis eesmärgil, kuidas ja kelle poolt biomeetrilisi andmeid töödeldakse jms. Samuti milline on garantii, et täidetakse erinevaid turbenõudeid, parimaid praktikaid (näiteks biomeetriliste andmete hõivel, teesklusrünnete tuvastamise mehhanismide rakendamisel, biomeetriliste karakteristikute võrdlemise usaldusväärsuse ja töökindluse tagamisel jms).

Lisame, et ka mRiigi edaspidine kasutus, andmete kogumine, töötlemine, tegevuste logimine jäi eelnõud lugedes esialgu veel ebaselgeks.

6. Vastuolu hea õigusloome tavaga

ITL-ile on arusaamatu, miks nii fundamentaalsete Eesti eID ökosüsteemi puudutavate muudatuste kohta ei ole koostatud väljatöötamiskavatsust ega peetud huvigruppidega arutelusid. Seda ei ole ka seletuskirjas (p 2) põhjendatud. Samuti miks eelnõud erasektorile arvamuse esitamiseks ei saadetud.

Eelnõuga tutvudes paistab silma väga ebaühtlane kvaliteet ehk muudatuste ettevalmistamise tase. Näiteks on e-residentsuse muudatused oluliselt põhjalikumalt ette valmistatud, nende kohta koostati ka väljatöötamiskavatsus. Seetõttu on need muudatused seletuskirjas ka paremini selgitatud ja arusaadavad.

Kokkuvõtteks tervitame, et riik on pidanud oluliseks üle vaadata ja ümber mõtestada senist isikut tõendavate dokumentide väljaandamise praktikat ja dokumendikohustust. Samas peame äärmiselt vajalikuks, et selliste oluliste muudatuste kavandamisega käiks kaasas ka sisuline arutelu, millesse on kaasatud huvigrupid ja tulevased kohuslased. Sellisel juhul on tõenäolisem, et tehtavad muudatused on läbi mõeldumad, arusaadavamad ja ettenähtavamad. Antud eelnõu puhul pole aga arvestatud hea õigusloomega ja muudatustega tutvudes tekkis meil ridamisi küsimusi.

Seetõttu ei toeta ITL eelnõu sätteid, mille puudulikule ettevalmistusele oleme käesolevas kirjas viidanud.

Lõpetuseks teeme Siseministeeriumile ettepaneku korraldada ITL-i kirjas välja toodud murekohtade arutamiseks kohtumine. ITL-i liikmetest eksperdid on valmis meie seisukohti täiendavalt selgitama ja kaasa mõtlema sobivate lahenduste välja töötamisel eelnõu eesmärkide saavutamiseks.

Loodame, et ITL-i tagasiside on Teile abiks eelnõu edasisel menetlusel. Palume hoida meid eelnõu edasiste arengutega kursis.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Doris Põld
Tegevjuht

Keilin Tammepärg, keilin.tammeparg@itl.ee